

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В.М. Бабаєв

2014 р.

**ОЦІНКА ТА УПРАВЛІННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА**

ПРОГРАМА

варіативної навчальної дисципліни

підготовки спеціаліст

галузі знань 0305 – Економіка і підприємництво

**спеціальності 7.03050401 – Економіка підприємства (за видами економічної
діяльності)**

Стандарт чинний з дати затвердження

CXB

11 po

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Оцінка та управління конкурентоспроможністю підприємства» складена для слухачів другої вищої освіти відповідно до освітньо-професійної програми перепідготовки спеціаліста спеціальності 7.03050401 – Економіка підприємства (за видами економічної діяльності).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є пізнання та свідоме використання сучасних концепцій, методичних підходів щодо оцінки конкурентоспроможності продукції, фірми, стратегічних зон господарювання, конкурентного статусу фірми, діагностики конкурентного середовища підприємства та розробки і обґрунтування оптимальної стратегії управління конкурентоспроможністю.

Міждисциплінарні зв'язки:

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Економіка підприємства	Управління потенціалом підприємства
Макроекономіка	Стратегічне управління підприємством
Мікроекономіка	
Менеджмент	
Маркетинг	

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів (ЗМ):

ЗМ 1. Теоретичні основи конкурентоспроможності підприємства.

ЗМ 2. Інструментарій управління конкурентоспроможністю підприємства.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Оцінка та управління конкурентоспроможністю підприємства» є поглиблення теоретичних знань, оволодіння сучасним методичним інструментарієм, практичними навичками з ефективного управління конкурентоспроможністю підприємств у сучасних умовах господарювання.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Оцінка та управління конкурентоспроможністю підприємства» є ознайомлення слухачів з новітньою теорією та сучасною практикою управління конкурентоспроможністю підприємства, що забезпечує його стабільне функціонування й розвиток; засвоєння слухачами теоретичних та практичних аспектів діагностики власної конкурентної позиції фірми на ринку; набуття слухачами навичок аналізувати галузь в цілому та прогнозувати еволюцію фірми в майбутньому, зрозуміти своїх конкурентів і своє власне становище та переводити цей аналіз у конкурентну стратегію в певному бізнесі; формування умінь самостійної розробки та прийняття управлінських рішень щодо управління конкурентоспроможністю конкретного підприємства та його структурних підрозділів; розвиток у слухачів дослідницьких і організаторських

здібностей опанування та застосування методичних підходів щодо здобуття фірмою конкурентних переваг.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми слухачі повинні:

знати:

- основні конкурентні переваги та способи їхнього досягнення конкретним підприємством в залежності від ситуації, що складається;
- базові різновиди конкурентних стратегій, основні типи ринків та відповідні їм ефективні стратегії конкуренції;
- загальні та специфічні чинники, що визначають рівень конкурентоспроможності підприємства;
- зміст основних положень сучасної концепції менеджменту якості;
- послідовність етапів створення на підприємстві системи менеджменту якості і забезпечення її ефективного функціонування;
- сутність загальної концепції управління конкурентоспроможністю підприємства та специфічні особливості управління конкурентоспроможністю організацій різних типів.

вміти:

- здійснювати аналіз положення підприємства у конкурентному середовищі; проводити діагностику та ревізію поточної конкурентної стратегії;
- здійснювати аналіз конкурентних переваг, якими володіє підприємство, та визначати ті, що мають бути досягнутими в майбутньому для поліпшення його конкурентоспроможності;
- виконувати розрахунки, що пов'язані з оцінкою ступеню інтенсивності конкуренції; здійснювати розрахунки щодо обґрунтування організаційно-технічних рішень, що спрямовані на підвищення якості продукції і продуктивності виробництва;
- виконувати розрахунки та здійснювати аналіз одиничних, групових та інтегральних показників конкурентоспроможності продукції та конкурентоспроможності підприємства;
- визначати та конкретизувати функції управління конкурентоспроможністю підприємства.

мати компетентності:

- здатність ідентифікувати усі види конкурентних переваг, якими володіє підприємство, та визначати ті, що мають бути досягнутими в майбутньому для поліпшення його конкурентоспроможності;
- здатність уточнювати масштаби конкурентного галузевого середовища підприємства й оцінювати розстановку сил;
- здатність кількісно оцінити величину ступеню інтенсивності конкуренції, здійснювати розрахунки щодо обґрунтування організаційно-технічних рішень, що спрямовані на підвищення якості продукції і продуктивності виробництва;
- здатність економічно обґрунтовувати та конкретизувати функції управління конкурентоспроможністю підприємства;

- здатність практично застосовувати моделі та методики оцінювання конкурентоспроможності підприємства;
- здатність обґрунтувати та визначати різновид управління потенціалом підприємства задля його розвитку, підвищення конкурентоспроможності, вартості та ефективності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 72 годин(и) 2 кредитів ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи конкурентоспроможності підприємства.

Конкурентоспроможність як категорія й властивість підприємства в умовах ринку. Конкурентне середовище підприємства. Конкурентні переваги підприємства.

Змістовий модуль 2. Інструментарій управління конкурентоспроможністю підприємства.

Конкурентні стратегії. Конкурентоспроможність товару та методи її оцінки. Система та процес управління конкурентоспроможністю підприємства. Розробка та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності. Менеджмент якості як фундамент забезпечення конкурентоспроможності сучасного підприємства.

Індивідуальні завдання: РГЗ

3. Рекомендована література:

1. Балабанова Л. В. Управління конкурентоспроможністю підприємств. Навчальний посібник / Л. В. Балабанова, Г. В. Кривенко, І. В. Балабанова. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2009. – 256 с.
2. Драган О. І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти. Монографія. – К.: ДАКККиМ, 2006. – 160 с.
3. Конкурентоспособность товаров и услуг : учебник для бакалавров / И. М. Лифиц. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Издательство Юрайт, 2013. – 437 с. – Серия : Бакалавр. Углубленный курс.
4. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення : монографія / За заг. ред. О. Г. Янкового. – Одеса : Атлант, 2013. – 470 с.
5. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навчальний посібник / С. М. Клименко, О. С. Дуброва, Д. О. Барабась, та ін. – К. : КНЕУ, 2006. – 527с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

5. Засоби діагностики успішності навчання: поточні та підсумкові тестові завдання, захист індивідуальних завдань, питання і задачі до заліку.

АНОТАЦІЯ

Програма навчальної дисципліни «Оцінка та управління конкурентоспроможністю підприємства» складена для слухачів другої вищої освіти відповідно до освітньо-професійної програми перепідготовки спеціаліста спеціальності 7.03050401 – Економіка підприємства (за видами економічної діяльності).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є пізнання та свідоме використання сучасних концепцій, методичних підходів щодо оцінки конкурентоспроможності продукції, фірми, стратегічних зон господарювання, конкурентного статусу фірми, діагностики конкурентного середовища підприємства та розробки і обґрунтування оптимальної стратегії управління конкурентоспроможністю. Метою викладання навчальної дисципліни «Оцінка та управління конкурентоспроможністю підприємства» є поглиблення теоретичних знань, оволодіння сучасним методичним інструментарієм, практичними навичками з ефективного управління конкурентоспроможністю підприємств у сучасних умовах господарювання.

ABSTRACT (ANNOTATION)

The program of the course "Assessment and management of enterprise competitiveness" composed for students of the second higher education according to educational and vocational retraining program specialist specialty 7.03050401 - Enterprise Economics (by economic activity).

The object of study of the course is the knowledge and conscious use of modern concepts and methodological approaches to assess the competitiveness of products, firms, strategic areas of management, the competitive status of firms diagnosis of enterprise competitive environment and the development and justification of the optimal strategy of competitiveness. The goal of teaching "Assessment and management of enterprise competitiveness" is a deepening of theoretical knowledge, the mastery of modern methodological tools and practical skills for effective management of enterprise competitiveness in the modern business environment.

АННОТАЦИЯ

Программа учебной дисциплины «Оценка и управление конкурентоспособностью предприятия» составлена для слушателей второго высшего образования в соответствии с образовательно-профессиональной программой переподготовки специалиста специальности 7.03050401 - Экономика предприятия (по видам экономической деятельности).

Предметом изучения учебной дисциплины является познание и сознательное использование современных концепций, методических подходов относительно оценки конкурентоспособности фирмы, стратегических зон хозяйствования, конкурентного статуса фирмы, диагностики конкурентной среды предприятия, разработки и обоснования оптимальной стратегии управления конкурентоспособностью. Целью изучения учебной дисциплины «Оценка и управление конкурентоспособностью предприятия» является углубление теоретических знаний, овладение современным методическим инструментарием, навыками по эффективному управлению конкурентоспособностью предприятий в современных условиях хозяйствования.